

Закоханий привид

Про книгу

Можливо, ви вважатимете мене божевільним, однак покійний батько розмовляє зі мною. Я бачу його привид, і це не галюцинації. Усе ще не вірите? Я теж гадав, що з'їхав з глузду. Батьків привид з'явився з дивним проханням: допомогти йому віднайти спокій по той бік життя. Для цього я маю викрасти прах його коханої Камілли, яку навіть не знаю, щоб поєднати їх назавжди.

Виявляється, навіть там, де вже немає нічого, залишається місце для любові. І це дуже романтично, але на все це я маю лише три дні. І місію, що здається цілком нездійсненною.

МАРК ЛЕВІ

ЗАКОХАНИЙ ПРИВИД

РОМАН

MARC LEVY

GHOST
IN LOVE

Roman

МАРК ЛЕВІ

ЗАКОХАНИЙ ПРИВИД

Роман

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2021

ISBN 978-617-12-8514-9 (epub)

Жодну з частин даного видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Електронна версія створена за виданням:

Перекладено за виданням:
Levy M. Ghost in Love : Roman / Marc Levy. —
Paris : Robert Laffont, 2019. — 360 p.

www.marclevy.info

Переклад з французької Катерини Пітик

Дизайнер обкладинки Вікторія Дорошенко

© Marc Levy/Versilio, 2019

International Rights Management: Susanna Lea Associates

© Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2021

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2021

Леві М.

ЛЗ6 Закоханий привид : роман / Марк Леві ; перекл. з франц. К. Пітик. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2021. — 288 с.

ISBN 978-617-12-8333-6

ISBN 978-2-221-15787-9 (фр.)

Можливо, ви вважатимете мене божевільним, однак покійний батько розмовляє зі мною. Я бачу його привид, і це не галюцинації. Усе ще не вірите? Я теж гадав, що з'їхав з глузду. Батьків привид з'явився з дивним проханням: допомогти йому віднайти спокій по той бік життя. Для цього я маю викрасти прах його коханої Камілли, яку навіть не знаю, щоб поєднати їх назавжди. Виявляється, навіть там, де вже немає нічого, залишається місце для любові. І це дуже романтично, але на все про все я маю лише три дні. І місію, що здається цілком нездійсненною.

УДК 821.133.1

Моєму батькові

Я люблю, коли музика будить привидів, заснулих у мені.

Девід Бові

Тобі було вісім років. Я готував сніданок, доки ти складав речі в портфель. Ти зайшов до кухні. Я почув твої кроки за спиною й озирнувся. Поглянувши на мене великими очима, ти запитав:

— Скажи, тату, як це — бути батьком?

Я промовчав, а тоді відповів:

— Будеш яєчню?

Мені не до снаги було знайти прості слова, на які ти чекав. Моя відповідь ховалася деінде: у ніжній усмішці, яку я тобі дарував, у знанні, що тобі до смаку, — і не лише на сніданок, а й протягом решти дня й усіх прийдешніх днів. Мабуть, усе це й означає бути батьком, але я не зміг дібрати належне пояснення для тебе. Нас розділяли кухонний стіл і сорок років. Дивлячись на тебе, я гадав, що мусив би раніше відмовитися від свого юнацького егоїзму, раніше зустріти твою маму й зачати тебе також раніше. Чи стали б ми ближчими, якби різниця у віці була не такою великою? Певно, я так ніколи й не зміг відповісти на твоє запитання, проте без упину ставив його сам собі. Мені слід було зникнути, аби ти вирушив на пошуки, почав перебирати скарби пережитих нами миттєвостей і спільних розмов, збирати заснулі спогади, наче зошити до портфеля, щоб нарешті захотіти пізнати нас обох. Хіба не ця чудернацька гра життя відродила мене сьогодні, аби нарешті нас поєднати? Сьогодні, коли ти не просто мій син, а справжній чоловік.

*

У залі «Плейєль»¹ панувала порожнеча. І якщо надворі весняне сонце зігрівало місто після м'якої зими, усередині сяяв один-єдиний промінь, що, розтинаючи пітьму, огортав сцену й занурював фортепіано в напівтемряву, де мерехтіли пилинки.

Концерт № 2 Рахманінова — це витвір для знавців. Такий, для якого замало самої лиш віртуозності. Виконуючи його, Тома мусив щоразу ставити під сумнів усе, чого, на власну думку, досягнув. Граючи, він повсякчас прагнув досягнути невидиме, оприявити пережиті раніше емоції, зануритись у спогади, щоб віднайти шлях із дитинства у завтрашній день, коли до цієї концертної зали прийдуть тисячі людей, аби послухати його, і кілька пар досвідчених, але критичних вух, щоб його оцінити.

Щойно змовк останній акорд, промінь тричі блиснув. Машиніст сцени втрачав терпіння.

— Зараз, я вже майже закінчив, іще один раз — і зникаю, — гукнув Тома.

— У вас усе чудово виходить, повірте мені, — відповів голос із-за куліс.

Тома міг би посміятися, що його гру оцінює світлотехнік, але він довіряв слуху Марселя. По щирості, цей чоловік відвідав значно більше концертів, ніж сам музикант: він освітлював оркестри, що приїжджали з усього світу. Тоді чому ж Тома мав би менше вірити йому, аніж своєму диригентові, який не вважав за потрібне з'явитися на його генеральну репетицію?

— Мені час повертатися додому, месє Тома. І я не можу зачинити вас тут, хоча не сумніваюся, що така ідея вам би сподобалася. Ідіть, розважтеся. У вашому віці є значно цікавіші справи, ніж стирчати цілу ніч у цій залі. — Чоловік, який доброзичливістю й розміром живота міг би позмагатися із самим Гаргантюа, вигулькнув на сцені. — У вас

усе чудово виходить, кажу вам. Я певен, що Рахманінов скаче з радощів, дивлячись на вас із небес.

— Краще б він мене просто слухав, — зітхнув Тома, накриваючи клавіші фортепіано кришкою. — І до речі, чому ви взагалі вирішили, що монстр, який написав такі складні партитури, заслуговує раю?

— Саме з названої вами причини, — відповів світлотехнік, тягнувши Тома до службового виходу. — Може, він вас і слухає. Але я щодня бачу зі своєї кабінки, як ви граєте, і повірте, музика лине просто з ваших очей, навіть коли ви їх заплющете. Якщо зіграєте так само завтра, це буде тріумф.

— Ви надто люб'язні, Марселю.

— Та годі. Щоб ви скисли зі своєю люб'язністю! Пензлюйте вже звідси! — вигукнув машиніст сцени, підштовхуючи Тома до дверей. — На мене вдома чекає дружина, і якщо я ще затримаюся, навряд чи вона зустріне мене з розкритими обіймами. Ідіть уже до своєї подружки. Займайтеся чим захочете, але годі себе накручувати. Страх — поганий помічник. До завтра! Я прийду на годину раніше, якщо раптом ви захочете ще раз провести репетицію...

Самотність піаніста проявляється ще біля службового виходу. Часом Тома заздрив флейтистам, скрипалям і контрабасистам, які залишали концертну залу в супроводі свого інструмента. Молодик сховав руки в кишені піджака й вийшов на вулицю Дарю, міркуючи, як би згаяти час.

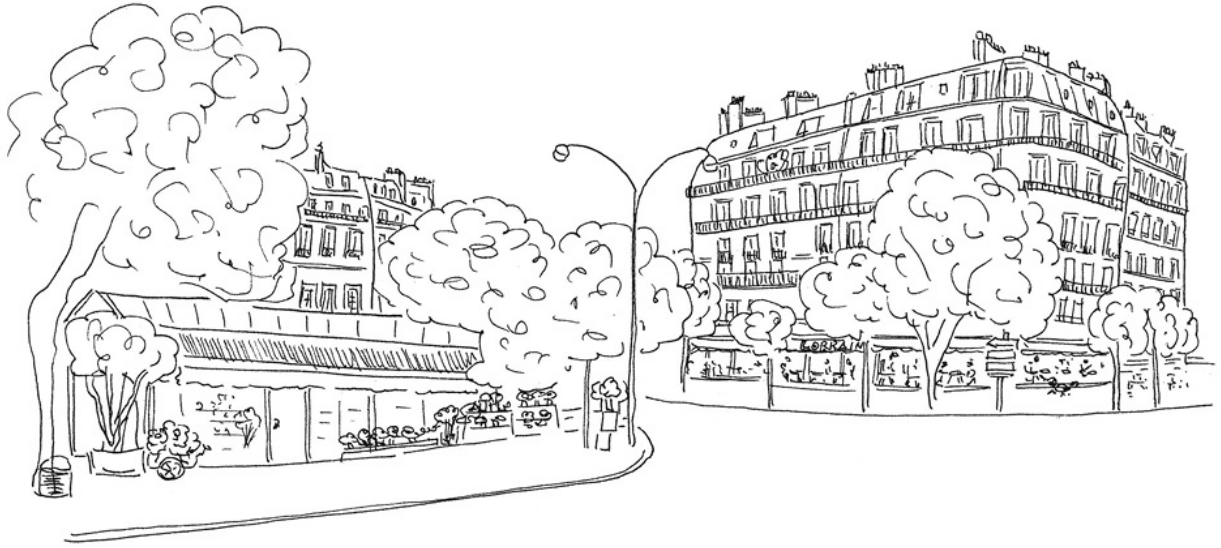
Він міг би зателефонувати давньому другові, запропонувати йому повечеряти в ресторані, але Серж щойно розійшовся з коханою, і сама тільки думка про розмову з ним виснажувала Тома. Ідеальним би було товариство Філіппа, але той знімав рекламне відео десь між Польщею та Угорщиною. Неподалік розташувалася галерея Франсуа. Тома міг би дійти туди пішки, але пригадав, що минулого тижня вирішив провести репетицію замість того, щоб прийти на відкриття виставки друга, а Франсуа — істота злопам'ятна. Софі не відповіла на його останні повідомлення. Мабуть, знову вирішила покласти край їхнім епізодичним й епістолярним стосункам — і більше не пускає до свого ліжка, коли йому так бракує тепла. Або ж вона зустріла когось іншого. Однак це також ненадовго. Одного вечора сама зателефонує.

Проминаючи ресторан «Ля Лоррен», Тома зупинив погляд на парі за столиком. Милуватися площею Терн із таким зачудуванням можуть тільки туристи або ж коханці, у яких щойно почався цукерково-букетний період. Тома перейшов через дорогу і рушив до квіткового ринку, що облямовував круглу площу. Він узяв надзвичайно ароматні фрезії та жасмин, бо мати найбільше любила білі квіти.

Тримаючи в руках величезний букет, піаніст заскочив у 43-й автобус і вмовстився біля вікна. Тротуарами бігли перехожі. Коли світлофор загорівся червоним, автобус зупинився, і біля нього з'явилась елегантна дівчина на велосипеді. Вона притиснула долоню до шибки, щоб не ставити ноги на землю, й усміхнулася Тома. Автобус поїхав далі, а Тома озирнувся й побачив, як незнайомка зникає в транспортному потоці вулиці Монсо.

Раптом у пам'яті зринув спогад. Тоді Тома щойно виповнилося двадцять років, він супроводжував батька на відкриття виставки данського художника. Виходячи з музею Жакмар-Андре², він задивився на жінку, яка крокувала їм назустріч бульваром Осман. Вона проминула їх, а тоді рушила далі. Те, що жінка й Тома перезирнулися, не лишилося поза увагою батька, який одразу ж узявся пояснювати, що вулиця — невичерпне джерело зустрічей; місце, де можливо все. Мовляв, скільки дурнів прагнуть спокусити дівчат у барах, намагаючись вести нерозбірливі розмови в гаморі клубів чи модних ресторанів. У душі Реймон був справжнім донжуаном і повною протилежністю свого сина, сором'язливість якого не раз висміювали друзі під час спільних прогулянок.

Тома вийшов на зупинці «Осман-Міроменіль» і попрямував до вулиці Треяр. Він зайшов у під'їзд і натиснув на кнопку дзвінка квартири на п'ятому поверсі.

— Ти без ключів? — здивувалася Жанна, відчиняючи йому в самому халаті.

— Я їх повернув тобі понад десять років тому.

— От щоб хоч матері добре слово сказав. А ці квіти для мене чи в тебе романтична вечерея?

— У холодильнику є щось смачне? — поцікавився Тома, прослизавши до передпокою.

— Тоді вони для мене, — відказала Жанна, забираючи букет, і додала дорогою на кухню: — Який потужний аромат!

— Могла б просто подякувати, — гмикнув Тома.

— Не чекай на подяку від жінки, коли даруєш їй квіти. Краще подивися, з якою турботою вона ставитиме їх у вазу. Хіба батько тебе не навчив?

Тома відчинив дверцята холодильника й озирнувся до матері:

— Можна взяти тарілку шинки?

— Ох, ти просто геній романтичних розмов, любий. На щастя, сьогодні вечеряєш на самоті. Я маю на увазі зовсім сам, тому що в мене плани, і я не збираюся їх змінювати. Але я рада тебе бачити, лишайся, скільки забажаєш. Можеш навіть тут заночувати, якщо хочеш.

Тома поставив тарілку на стіл і обійняв матір.

— Щось не так? — ніжно запитав він.

— Ти зараз мене задушиш, а ще мені лоскотно, — весело відповіла жінка, звільняючись із його обіймів. — А що непокоїть тебе?

Жанна стала навшпиньки і зняла вазу з полиці.

— Ти хвилюєшся через концерт? Ми вчинимо як завжди. Щоб не додавати тобі страху, я вдам, ніби не прийду. І, як добра мати невдячного сина, який не забронював мені місця в першому ряду, розчинюся в глибині зали.

Утомленим, але водночас змовницьким жестом Тома витягнув з кишені два квитки.

— Один для тебе, а інший — для Колетт. Але попроси її не аплодувати після кожної частини, це збиває з пантелику.

— Зроблю все, що мені до снаги, — пообіцяла Жанна.

Мати забрала квитки й заховала їх під халат.

— Ти так і не сказав, чим я завдячую такому розмаїттю квітів. Букет неймовірний! — мовила вона, нарешті його прилаштувавши. — Але аромат надто сильний, тому я не ставитиму його в спальні. Не ображайся.

— Сьогодні минає п'ять років, відколи тато залишив нас. Я не знав, чи ти про це згадаєш, але подумав, що краще прийти до тебе...

— Синку, це тебе він залишив п'ять років тому. Від мене він пішов значно раніше, тому всі ці роковини дуже мало важать для мене.

— Тобі вже варто переодягнутися, — запропонував Тома. — Не знаю, які там у тебе «плани», але час спливає.

— Якщо тобі нудно розмовляти зі мною, іди вечеряй на кухню, — мовила Жанна і вийшла.

Тома дивився, як мати зникає в коридорі квартири в стилі Осман³, де він виріс. Чоловік накинувся на тарілку з шинкою і скористався миттю самотності, щоб перевірити повідомлення. Філіпп розповідав, що нового на зйомках, скаржився на сніг і на проблеми з командою, яка не знала жодного слова ні французькою, ні англійською. Проте Варшава чарівна, а полячки — ще кращі. Тома й не думав сперечатися:

минулого року його запросив виступити польський оркестр філармонії. У піаніста лишилися найкращі спогади про той концерт (а ось про готель — трохи гірші). Він любив їздити в турне, адже це була нагода побувати в усьому світі й познайомитися з музикантами з різних країн. Однак кар'єра соліста мала свої наслідки для особистого життя. Якось у нього був пристрасний роман зі скрипалькою із Сицилії Анною, з якою він познайомився два роки тому під час італійського турне. За півроку їм вдалося насолодитися грудневими вихідними в Берліні завдяки Шостаковичу, вечором березневого четверга в Мілані, де їх поєднав Бах, травневою п'ятницею у Стокгольмі в ритмі фуги Брамса, чий фортепіанний концерт № 1 ре-мінор, огорнувши коханців уночі, навіки став «їхньою» музикою. Кохання під концерт Брамса, коли ви піаніст і скрипалька, — джерело несподіваних див. Червень їх розлучив, липень віддалив іще більше, у вересні Гріг зробив усе можливе, щоб наново розпалити їхнє полум'я, дарма що то було у Відні... Їхнє кохання згасло в Мадриді на початку зими. Відтоді Тома ніколи не вдавалося виконати перший концерт Брамса, не вислухавши зауваження диригента щодо надмірно особистісної інтерпретації адажіо.

— Ти залишаєшся? — запитала мати вже біля дверей.

Тома підвівся й поставив тарілку в раковину.

— Постав, я сама. Мені подобається мити посуд, коли ти йдеш. Так виникає відчуття, ніби ти досі тут мешкаєш.

— Я повертаюся додому, — відповів він. — Мені потрібно поспати, щоб бути у формі завтра.

— Я щось наплутала чи ти посадив нас у восьмому ряду?

— Це найкращі місця.

— Такі, на яких ти точно мене не побачиш, так?

— Ти чудово знаєш чому.

— Один-єдиний раз за все життя тобі здалося, ніби ти прочитав у моєму погляді невдоволення твоїм виконанням. Тобі було шістнадцять, і ти ще навчався в консерваторії. Може, час уже це забути за терміном давності?

— Мені не здалося, я це побачив. І через тебе зазнав невдачі на конкурсі.

— Або мої очі й справді не брехали, і ти почав фальшивити на тому конкурсі з найперших нот. Наскільки мені відомо, відтоді ти вдосконалив свою майстерність.

— Ти ж знаєш, як кажуть: дорослий — це дитина з боргами.

— Отже, ти довіку будеш моїм боржником, синку. А поки можеш лишатися тут, скільки забажаєш.

— У тебе ніде не залежалася пачка цигарок?

— Я гадала, що ти більше не палиш.

— Саме тому в мене й немає цигарок.

— Пошукай у старому батьковому столі. Колетт користується нашими суботніми вечерями, щоб крадькома покурити. У її віці це жалюгідно. Тому вона «забуває» свою пачку у, здається, правій шухляді, іноді в лівій, щоб надати пікантності наступному візиту. Ти нічого не сказав про мій одяг. Як гадаєш, я досі приваблива?

Тома поглянув на вузьку чорну спідницю й білу блузку, в які вбралася мати. Здається, час не мав влади ні над її фігурою, ні над її елегантністю, ні над її любов'ю до епатажу.

— Усе залежить від віку твого залицяльника, — безтурботно відповів Тома.

— От хамло! — вигукнула вона з награною люттю. — Я це пригадаю, коли тобі знадобляться мої поради. Ну все, я побігла, а то точно спізнюся. Дивись не помри від веселоців.

Наспівуючи, вона подалася геть, чудово знаючи, що це надзвичайно дратує сина. Тома пішов до кабінету й покопирсався в обох шухлядах. Нарешті знайшов пачку під блокнотом і, відкривши її, дуже здивувався: замість тютюнових цигарок там лежали шість майстерно скручених косяків.

Тома курил траву тільки раз. Ще коли він входив у підлітковий вік, батько замучив його розмовами про руйнівний вплив наркотиків на юний мозок. Озброївшись фотографіями та статтями, старий надав беззаперечні докази того, що споживання наркотичних речовин могло назавжди пошкодити нервову систему і знищити всі його надії стати концертантом. Наполегливість батька-хірурга не минула без наслідків. Переступ є частиною життєвої науки — і, звісно, Тома наважився ризикнути. Один раз. На вихідних у Нормандії. Він дочекався другого

вечора, щоб порушити заборону, переконавшись перед тим, що ті, хто кури́в напередодні, не страждають на нейрорухові розлади. Щоб перевірити це, він ставив на Сержеві й Франсуа досліди: змусив їх витримати естафету, побігати зі зв'язаними ногами, пограти в більбоке⁴ і в дартс. Друзі помстилися під час його бойового хрещення, трохи збільшивши дозу. Майже всю ніч Тома з блаженною усмішкою милувався, як корови вили собі гніздо між двома балками помешкання, де він відпочивав.

Проте цього вечора Тома охопило непереборне бажання курити, а оскільки знайдений косяк належав Колетт, найкращій материній подрузі, яка відсвяткувала своє сімдесятиріччя, він подумав, що нічого страшного не трапиться. У будь-якому разі дозволить собі одну, максимум дві затяжки.

Коли вогник запальнички наблизився до самокрутки, край паперового конуса зібгався. Перший клубок диму наповнив легені Тома, і оскільки насправді молодик ніколи не кидав палити, то з радістю видихнув його. Другий клубок диму дав йому такий жаданий спокій, а третій мав стати останнім, пообіцяв собі Тома, але вдихнув учетверте. Він відчув, як голова пішла обертом, і кинув недопалок у попільничку. Хитаючись, підвівся, щоб відчинити вікно.

Щойно Тома поклав долоню на ручку скляних дверей, як почув за спиною голос, від якого кров схолола в жилах: він миттєво впізнав батьків тембр.

*

- 1 Зала для концертів симфонічної музики в стилі ар-деко, розташована в VII окрузі Парижа. Може вмістити до 1900 глядачів. (Тут і далі прим. перекл.)
- 2 Французький художній музей, зведений у Парижі на правому березі Сени за часів Другої імперії. За значенням колекція музею поступається тільки Лувру.
- 3 Ідеться про відомий паризький архітектурний стиль XIX століття, названий на честь барона Жана-Ежена Османа (Haussmann), префекта Парижа, що займався модернізацією французької столиці у 1852—1870-х рр. Саме «османські» будинки відповідають за сучасний образ Парижа з листівок.
- 4 Більбоке — традиційна дитяча іграшка у вигляді кульки, причепленої до палички. У процесі гри кульку підкидають і намагаються зловити в чашечку або на вістря палички.

То було не просто запаморочення. Радше відчуття жахного очманіння для людини, що ненавиділа втрачати контроль над собою, людини, для якої від точності рухів залежить кожен день кар'єри. Така доля піаніста чи хірурга... такого, як його батько, що зненацька вигулькнув із потойбіччя.

Тома притиснувся до шибки, не відриваючи погляду від балкона квартири навпроти і сподіваючись опанувати себе.

— Відпусти вже цю ручку, ще ніхто не випадав із зачиненого вікна, — пожартував голос.

— Ти мене попереджав, — затремтів Тома. — Що ж я наробив? Що було у тих цигарках? Я пошкодив нейрони!

— Тома, заспокойся, будь ласка, — гарикнув голос. — Ти викурив косяк. Ти такий не перший і не останній. Визнаю, можливо, я трохи перестарався зі своїми засторогами. Але тоді ти був підлітком, і я боявся, щоб ти не взявся за важкі наркотики. І те, що ти мене чуєш, ніяк із косяком не пов'язано.

— Ніяк не пов'язано? — перепитав Тома, притиснувшись до вікна. — Я чую привида свого батька. Боже милий, як же все крутиться, зараз я втрачу свідомість.

— Залиш Бога у спокої. І дякую за «привида», це страшенно люб'язно. У тебе напад паніки, цілком виправданий за таких обставин. Пам'ятаєш, я вчив тебе маленького трюку, як здолати стрес перед виступом? Склади руки човником перед ротом, видихни і глибоко вдихни. CO₂ зробить свою справу, і тобі скоро стане значно краще. Якби я міг тебе підтримати, то з радістю це зробив би, але такої сили в мене немає. Те, що я прийшов і розмовляю з тобою, — уже подвиг.

У Тома підкосилися ноги; його тіло сповзло по вікну. Сівши на паркет, він згорнувся клубочком і сховав голову між колінами.

— Досить, Тома, годі поводитися як маленький. Це ж просто трава.

— Закуривши вперше, я побачив, як літають корови, а тепер чую привида свого батька. Ну чому я не можу жити, як усі решта? Щоб можна було добре поїсти — і не надиматися, як повітряна кулька, напитися — і не опинитися за крок до смерті?

— Те, що ти кажеш, гротескно. Кожен з нас страждає через надмірні насолоди, просто дехто це визнає, а дехто — блефує, ось і все.

— Благаю, нехай цей голос змовкне! — вигукнув Тома, затуляючи вуха.

— Я лише хотів тебе заспокоїти, не потрібно хамити.

От тільки Тома нітрохи не заспокоював голос мерця, який лунав так, наче батько сидів із ним в одній кімнаті.

— Якщо ти піднімеш голову, то побачиш сам, що чуття тебе не зраджують, — наполягав голос.

Тома глибоко вдихнув, а тоді випростався. У напівтемряві кутка він побачив знайомі обриси. Батько сидів у великому, обтягнутому чорною шкірою кріслі, де любив за життя читати, і доброзичливо спостерігав за ним. Його присутності було досить, аби в горлі застрягло єдине слово, що спадало на думку:

— Тато?

Роковини батькової смерті, стрес перед концертом, непозбувна втома і косяк, який точно не варто було викурювати... Мабуть, усього цього вистачило, щоб оживити те, чого нема.

— Я добре посплю — і завтра все буде нормально, — прошепотів він.

— Розкажи мені одного дня, що, по-твоєму, означає «нормально». Наприклад, те, що юнак твого віку, навіть гарний молодик, викапаний батько, віртуоз своєї справи, проводить вечір перед концертом на самоті ще й у материній квартирі? Якщо це твоя нормальність, то можеш залишити її собі. Підійди ближче, хоч тебе роздивитися.

Але Тома закляк на місці, шокований і наляканий видінням.

— Як хочеш. Я спробую сам підійти до тебе, але мої рухи поки що трохи непевні. Гадаю, ця справа налагодиться за кілька годин. Щоправда, для мене концепція часу зараз трохи змінилася.

Витріщивши очі, Тома спостерігав, як батьків силует переноситься з крісла до каміна, а звідти — уздовж стіни — до кутка столу.

— А в мене непогано виходить! — радісно вигукнув батько. — Розумію, тебе це шокує, але ти не жертва галюцинації, я справді тут. Повір мені.

— Таке відчуття, ніби я розмовляю з Марселем.

— Хто такий Марсель? — запитав Реймон.

— Головний світлотехнік зали «Плейель». Коли він коментує моє виконання, то завжди закінчує речення словами «Повірте мені, месье Тома».

— І ти йому віриш, цьому світлотехніку?

— Так, він великий меломан.

— А своєму батькові ти хоч трохи віриш?

— Марсель живий. Розумію, для тебе це дрібниця, але вона таки важлива! — Тома відчув, як його серце прискорено забилося. — І нащо я взагалі тобі відповідаю. Це ж просто наркотичний тріп!

— Зауваж, я розумів, що мені знадобиться трохи терпіння. Я був до цього готовий, хоча часу й обмаль. Що ж, повернімося до твого дитинства. Коли ввечерами я сідав біля твого ліжка і розповідав історії, щоб ти заснув, історії, де траплялися феї, демони й істоти з магичними силами, що мешкали в далеких країнах, ти чув мій голос у темряві? Ти вірив у вигадані мною світи?

Тома кивнув на знак згоди.

— І що ж з тобою відтоді трапилось?

— Ти лишишся у цій кімнаті, я підведуся, піду у ванну й прийму душ, а коли повернуся, ти вже зникнеш, домовилися?

— Який же ти впертюх! Ти що, не радий мене бачити?

Тома не відповів. Він зібрав усі сили, щоб підвестися, і виконав обіцяне, ретельно причинивши за собою двері кабінету. Освіжившись, чоловік уместився на дивані у вітальні. У голові досі паморочилося, але Тома заплющив очі й задрімав.

Його розбудив скрегіт ключа. Тома підвівся й побачив сповнений ніжності погляд матері.

— Ти знаєш, що в тебе досі тут є власна кімната?

— Я не мав наміру лишатися, — відповів він, потягуючись.

Заціпеніння розвіялося, і Тома різко повернув голову, обстежуючи кімнату, наче загнана в пастку тварина.

— Що з тобою трапилося? — захвилювалася Жанна.

— Нічого, — відказав він, чухаючи потилицю. — Ти в курсі, що нічка твоєї подруги — не зовсім цигарки? Не дивно, що вона курить потай.

Жанна підвела голову й глибоко вдихнула.

— Ох! — повним каяття голосом мовила вона. — Мабуть, ти помилився шухлядкою. Цигарки Колетт — праворуч.

— А що тоді ліворуч?

— Не дивися на мене з таким осудом, у своєму віці я можу робити все, що забажаю!

— Заспокой мене. Це ти так біль погамовуєш?

— Одразу пафосні слова! Як я взагалі могла виростити настільки серйозного сина? Де ж я припустилася помилки у вихованні?

— Нормальні батьки скаржилися б на протилежне, хіба ні?

— Визнай, «нормальні батьки» — ще ті зануди. Перш ніж стати твоєю матір'ю, я була дівчиною з покоління «травня 68-го»⁵. Ми їздили без пасків безпеки — і волосся майоріло на вітрі; ми пили, курили і сміялися з усього, особливо із себе самих, не боячись нікого образити. Ми протестували, щоб розширити наші свободи, а не обмежити їх, і чудово знали, що таке особисте життя. Життя багатьох із нас виявилось дуже коротким, але тільки тоді воно й було справжнім!

— Що саме ти кладеш у свої косяки? — навмисно відсторонено запитав Тома.

— А що я маю туди класти? Траву! Проте дуже хорошу. Це як з вином: хмеліти треба тільки від найкращих сортів, інакше це банально і жалюгідно. Визнаю, вони трохи замічні для незвичкої людини. Можливо, голова гудітиме, коли прокинешся, але не хвилюйся, нічого

такого, що зіпсувало б твій концерт. Але ж не міг ти опинитися в такому стані через мою маленьку самокрутку! Що трапилось?

Тома розповів матері про унікальну галюцинацію, яку побачив у сусідній кімнаті. Жінка замислено вислухала, а тоді визнала, що, можливо, перестаралася з дозою, коли крутила косяки.

— І що він тобі сказав? — уможощуючись, запитала вона. У її голосі бриніла байдужість: ніби Тома переказував зустріч із сусідами на сходовому майданчику.

— Що я не випаду з вікна.

— Як дивно... А що ще?

— Нічого особливого. Щось про те, що він трохи забагато опікав мене в дитинстві...

— Трохи? Батько носився з тобою, як з писаною торбою, оберігав від усього на світі. Скільки разів я бачила, як дорогою до школи з тебе сім потів сходило! Але що поробиш? Він був лікарем і бачив епідемічні загрози повсюди. А про мене він з тобою взагалі не говорив?

— Мамо, то була галюцинація, а не світська бесіда.

— Про таке ніколи не знаєш напевно. Я також часом бачила його уві сні, після того як...

— Ти з ним розмовляла? І справді його бачила? — перервав її Тома, пожвавившись.

— Так, бачила, кажу ж тобі. І так, він зі мною розмовляв.

— А що він сказав тобі?

— Перепрошував, от тільки його вибачення не мали значення. Вечорами, коли він приходив до мене, я була трохи під кайфом, тому й не зізнавалася тобі. Батько в доброму здоров'ї?

— Такий, як і завжди... Але відповідати на твої питання — абсурд.

— Ти зрадів зустрічі з ним?

— Не впевнений. Ні.

— Шкода. Не кожному випадає така нагода.

— Я б чудово міг без цього обійтися, якщо вже тобі так цікаво. Зрештою, я на такому не знаюся. Може, якби я не накурився, то і зміг би отримати задоволення від зустрічі.

— Маю геніальну ідею! Повертайся до мене ввечері після концерту, ми спробуємо відтворити твій досвід. Я б дещо хотіла йому

повідомити. Ти станеш моїм посланцем, — вона по-змовницьки підморгнула.

Тома глибоко зітхнув.

— Мати запрошує мене покурити з нею, щоб я передав її повідомлення привида свого померлого батька. І ти ще питаєш, де припустилася помилки в моєму вихованні?

— А було б краще, якби я запропонувала тобі партію в бридж чи майстер-клас із макраме? Іди спати, у тебе завтра концерт, поговоримо про це іншим разом. Ми маємо право зайти привітати тебе після виступу чи це також завдасть тобі дискомфорту?

Тома поцілував матір у чоло і пішов.

Залишаючи її дім, він почувався трохи дивно, а тому вирішив повернутися автівкою. Чоловік дійшов до стоянки таксі, міркуючи дорогою, чи не варто зателефонувати Софі. Він як ніколи потребував її присутності, жадав розмови з людиною, яка б також вважала пережиту ним ситуацію ненормальною, яка б могла подарувати трохи співчуття. Але відмовився від такої думки, щоб Софі не вважала його божевільним.

*

Тома мешкав у двокімнатній квартирі на п'ятому — горішньому — поверсі. Довгий підйом пішки поставив його на ноги, і чоловік віднайшов рівновагу. Здавалося, тіло нарешті звільнилося від наркотика, що невимовно втішало молодика.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ